

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

नौबहिनी गाँउपालिका
गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय,
बहाने, प्यूठान

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा ठुलै आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रुपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रूपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैङ्क हिसाब नभित्तेको, लेखाङ्कन तथा समय प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्छुवाँट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट आँल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
 बबरमहल/अनुसन्नेगर, काठमाण्डौ, नेपाल
Babarmahal/Ausannagar, Kathmandu, Nepal
 प्रदेश लेखापरीक्षण महानिदेशनालय
 (लुम्बिनी प्रदेश)

पत्र संख्या: २०७८/७९

च.नं. ११७

मिति: २०७९/३/२३

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुख/अध्यक्षज्यू,
 नौबहिनी गाँउपालिका, गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय,
 बहाने, प्यूठान ।

कैफियत सहितको राय

हामीले नौबहिनी गाँउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नौबहिनी गाँउपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रु १६ लाख ७८ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये मिति २०७८/७/१२ मा प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रु १२ लाख ८८ हजार फर्स्याट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रु २५ हजार , प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु ३ लाख, नियमित गर्नुपर्ने रु ६४ हजार छ ।पालिकाको गतवर्ष ८ करोड १८ लाख ७८ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फर्छ्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू ६ करोड २७ लाख ८० हजार रहेको छ । नौबहिनी गाँउपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. नौबहिनी गाँउपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगर/गाउँ कार्यपालिका, नगरप्रमुख/अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समयतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(नारायण श्रेष्ठ)
 नायब महालेखापरीक्षक

नौबहिनी गाँउपालिका
बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७/७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फर्छ्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सुदधान्तिक	तवाती		सुदधान्तिक	तवाती		सुदधान्तिक	तवाती								
६०	१४	१६७८	०	७	१२८८	६०	७	३९०	२६	६४	३००	०	०	३९०	०

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति
२०७७/७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फर्छ्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
प्यूठान	८१८७८	०	१९४८८	६२३९०	०	३९०	६२७८०

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक वर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : नौबहिनी गाउँपालिका, प्युठान , नौबाहिनी गाउँपालिका , प्युठान

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	शिव राज पौडेल	२०७७-१०-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	लाल चन्द्र बुढा	२०७७-४-१	
बेरुजु रकम			३९०,०८७

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		४,०८,५०,३८३.४	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३५,७६,५३,८८०	चालु खर्च	२५,४६,४५,४१५.७५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	४,११,३९,०००	पूँजीगत खर्च	१९,६४,९८,३३३.४१
राजश्व बाँडफाँट	८,८०,४५,५६३.८७	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	११,२३,८६,१७१.२५
आन्तरिक आय	४७,५२,७४१		
अन्य आय	९,६०,४१,६५२.३६		
कुल आय	५८,७६,३२,८३७.२३	कुल खर्च	५६,३५,२९,९२०.४१
बाँकी मौज्दात		६,४९,५३,३००.२२	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			परिचय • संवैधानिक र कानूनी व्यवस्था : नेपालको संविधानको धारा २१४ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार संविधान र संघीय कानूनको अधिनमा रही गाउँपालिकामा निहित हुने र धारा २२१ मा व्यवस्थापकीय अधिकार गाउँ सभामा रहने व्यवस्था छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा पालिकाको हुने उल्लेख छ । सोही अधिकार बमोजिम कार्यपालिकाले कार्य गर्दै आएको छ । • आर्थिक कारोवारको स्थिती : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम कार्यपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता समेत स्थानीय सरकारले पेश गरेका प्राप्ति र भुक्तानी हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को समग्र आर्थिक कारोवारको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ । नौवहिनी गाँउपालिका, गाँउकार्यपालिकाकोकार्यालय आर्थिक वर्ष २०७७।०७८को एकीकृत आर्थिक विवरण	

सि.नं.	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी			१	चालु खर्च		२५४६४५४१५.७५
	क) नगद			२	पूँजिगत खर्च		१९६४९८३३३.४१
	ख) बैंक	४०८५०३८३.४	४०८५०३८३.४	३	वित्तीय व्यवस्थापन भुक्तानी		०
२	राजश्व (आन्तरिक आय)		०		क) ऋण भुक्तानी		०
	क) आन्तरिक राजश्व	४७५२७४१.	९२७९८३०४.८७		ख) व्याज भुक्तानी		०
	ख) राजश्व बाँडफाँड	८८०४५५६३.८७			ग) अन्य भुक्तानी		०
	ग) अन्य आय	०		४	लगानी		०
३	वित्तीय हस्तान्तरण		०		क) ऋण लगानी		०

	संघ						
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०४१०००००.	३५७६५३८८०.		ख)सेयर लगानी		०
	ख) सशर्त अनुदान	२४३०५३८८०.			ग) अन्य लगानी		०
	ग)समपूरक अनुदान	८००००००.		५	विषयगत निकायबाट प्राप्त खर्च		७८९५५९२४.
	घ) विशेष अनुदान	१०५०००००.		६	विभिन्न कोष तर्फ खर्च		०
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		०		क) प्रकोप व्यवस्थापन कोष	४३६०२४३.६६	६७६४२६९.६६
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	५२८९०००.	४११३९०००.		ख) विविध कोष	१४९०८९१.	
	ख) सशर्त अनुदान	१४८५००००.			ग) विभाज्य कोष	०	

	ग) समपूरक अनुदान	१५००००००.			घ) धरौटी फिर्ता	९१३१३५.	
	घ) विशेष अनुदान	६००००००.		७	मौज्दात		०
५	विषयगत निकायबाट प्राप्त		०		क) बैंक मौज्दात	५४७८२६५८.५२	६४९५३३००.२२
	क) सामाजिक सुरक्षा	७५०१७९२४.	७८९५५९२४.		ख) नगद मौज्दात		
	ख) स्थानीय पूर्वाधार विकास	३५२८०००.			ग) धरौटी मौज्दात	१९५१३०८.	
	घ) गरिवसँग विश्वेश्वर	४१००००.			घ) प्रकोप व्यवस्थापन मौज्दात	७७८६५.२	
६	विभिन्न कोषतर्फको आय		०		ड) विविध कोष मौज्दात	८१४१४६८.५	
	क) प्रकोप व्यवस्थापन	४५८८९२५.८६	१७०८५७२८.३६		च) विभाज्य	०	

	कोष				कोष मौज्दात		
	ख) धरौटी कोष	२८६४४४३.		ट	शसर्त अनुदान फिर्ता		०
	ग) विभाज्य कोष	०			क) संघीय सरकार	२३३९६६६१.५९	२६६६५९७७.५९
	घ) विविध कोष	९६३२३५९.५			ख) प्रदेश सरकार	३२६९३१६.	
	जम्मा		६२८४८३२२०.६३		जम्मा		६२८४८३२२०.६३

उपरोक्त आर्थिक कारोबारको महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना २०७८-७९, समष्टिगत र ईकाइगत स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको गणितीय शुद्धतालाई आधार लिई, एवं सार्वजनिक लेखापरीक्षण सम्बन्धी मार्गदर्शन तथा असल अभ्यास तथा कार्यालयबाट पेस भए सम्मको सेस्ताको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । उक्त लेखापरीक्षणबाट देखिएको व्यहोरा उपर मिति २०७८/ ०६/ १७ मा व्यवस्थापन पक्षसंग भएको छलफल पश्चात कायम गरेको व्यहोरा संलग्न गरी देहाय अनुसारको प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

परिचय स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह—अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँ पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४१सभा सदस्य, ११३.४१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३० हजार २९२ जनसंख्या रहेको छ ।

वित्तीय विवरण

वित्तीय विवरण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाइएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल बमोजिम रहेका छन् ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउँपालिका ले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समिति गठन गरेको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ बमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाइएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको पाइएन ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाइएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन ।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन ।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ५८ बमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण बनाई लागू गरेको पाइएन ।
- पालिकाले २०७७।७८ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसूची २११ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन ।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाइएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाइएन ।
- राजस्व संकलन सम्बन्धमा सूचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन ।
- स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन ।
- दिगो विकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालीन लक्ष्यहरु तोकि मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाइयो ।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाइएन ।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाइएन ।
- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाइएन ।
- ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाइएन ।
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन ।
- पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको मर्मत नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन ।
- वातावरणको संरक्षणको एकीकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई

		मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाइएन । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४		खर्च बिश्लेषण खर्च बिश्लेषण: पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु. 4752741.00 राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु ५६१०४१८९७ समेत रु 565794368.00 आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु.254645415.00 र पूँजित तर्फ रु 196498333.0० र बित्तिय ब्यबस्था तर्फ रु 6764269.00 समेत रु. 563530030.00 खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा -0.84 प्रतिशत रहेको छ । यस बर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु. ८१६१००० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १७१ प्रतिशत बढी रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट 45.१८ प्रतिशत चालु र 34 प्रतिशतमात्र पूँजित निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले विकास निर्माण प्रयोजनमा न्यून खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।	
५		अवकाश कोष: अवकाश कोष: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ मा स्थानीय तहका कर्मचारीले निजको सेवा शर्त सम्बन्धी कानून बमोजिम अवकाश हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान वा निवृत्तभरण, औषधि उपचार लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउनका लागि प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट दश प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्ने गरी एक अवकाश कोष स्थापना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय सेवाका कर्मचारी अवकाश हुँदा कानून बमोजिम पाउने योगदानमा आधारित उपदान वा निवृत्तभरण, औषधि उपचार लगायतका सबै सुविधा उपलब्ध गराउन एक अवकाश कोष स्थापना गर्नुपर्दछ ।	
६		न्यायीक समिति: न्यायीक समिति: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी नरहेको, यो बर्ष थप भएको 29 गरी कुल 29 विवाद दर्ता भएकोमा 15 वटा मात्र फछ्यौट भई 13 छलफल हुन बाँकी र 1 मिलापत्र हुन नसकेको देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
७		कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय कर तथा शुल्क असुली - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
भूमिकर/ मालपोतकर	३००००००	१२७२६८०	४२.४२
घरबहाल कर	३००००००	२८४४०६	९.४८
व्यवसाय कर	३००००००	१०२३५०	३.४१
अन्य कर	३७२१८८०	९४२६९१	२५.३३
सिफारिस दस्तुर	२००००००	५३६७४०	२६.८४
व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१००००००	९७६४८	९.७६
नाता प्रमाणित दस्तुर	१००००००	२०५०	०.२
अन्य दस्तुर	१००००००	१५१४१७५	१५१.४२

:

गाउँपालिकाको आयमध्ये रोयल्टी वापत रु. १८५७१३७ प्राप्त गरेको छ । जुन रोयल्टी रकम उठाउने कुनै कानूनी आधार बिना नै गाउँपालिकालाई प्राप्त भएको देखिन्छ । भने अन्य दस्तुर बाहेक कुनै पनि आय शीर्षकमा अनुमानित आय प्राप्त भएको देखिएन । सबै भन्दा कम आय नाता प्रमाणितमा ०.२० प्रतिशत प्राप्त भएको छ । गाउँपालिका भित्र

		रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी लिने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मात्र सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।	
८		आय ठेक्का: आय ठेक्का: गाउँपालिकाभर बग्रे लुंग खोलाको बगर क्षेत्रबाट नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन गर्ने गर्ने कार्यको लागी ३ पटक सम्म बोलपत्र आवहान गर्दा पनि ठेक्का नलागेको र अन्य कुनै पनि ठेक्का नभएको गाउँपालिकाले जनाएको छ ।	
९		कर संकलन तथा दाखिला: कर संकलन तथा दाखिला: आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५८(१०) बमोजिमाकरदाताको हित र सुविधाका लागि विद्युतीय भुक्तानी माध्यमबाट राजस्व संकलन, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन कार्य व्यवस्थित गर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले आन्तरिक आम्दानी गर्न नगदी रसिदको प्रयोग गरेको र विद्युतिय माध्यमको प्रयोग गरेको पाइएन। जसले गर्दा पालिका र अन्तर्गत ८ वटा वडाले प्राप्त गरेको राजश्व रकमको संकलन, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन व्यवस्थिति र समयमा दाखिला भएको पाइएन । गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम संकलन गर्न विद्युतीय माध्यमको व्यवस्था गरी कर संकलन तथा दाखिलालाई व्यवस्थित बनाई आम्दानीको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन कार्य व्यवस्थित गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१०		वक्यौता रकम असुली: वक्यौता रकम असुली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ मा वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का वापत वक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले उठाउनु पर्ने रकमको लगत तयार गरेको छैन । प्राप्त भएको रकम मात्र आम्दानी गर्ने गरेको छ । आय ठेक्का, सम्पत्ति बिक्री, मालपोत, अन्तशुल्क, आय ठेक्का, कर दस्तुरको वडागत लगत तयार नगरेवाट वक्यौता देखिन सक्ने अवस्था रहेन । राजश्व असुलीलाई व्यवस्थित गरी आन्तरिक आम्दानीलाई बढाउनु गर्नुपर्दछ।	
११		कर कट्टी दाखिला: कर कट्टी दाखिला: आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा बमोजिम स्रोतमा कर कट्टी गर्नुपर्ने र सो कर रकम १५ दिनभित्र दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले संघीय सशर्त चालूतर्फ खर्चको भुक्तानीमा आर्थिक वर्षभरी कट्टी गरेको पारिश्रमिक कर, अग्रिम कर, सामाजिक सुरक्षा कर, बहाल कर मु.अ.कर गरी जम्मा रु.१४३६४१२।०० वर्षको अन्तमा मात्र २०७८।३।२५ मा दाखिला गरेको पाइयो । नियम अनुसार कट्टी गरेको कर समयमै दाखिला गर्नेतर्फ गाउँपालिको ध्यान जानु पर्दछ ।	
१२		मध्यकालीन खर्च संरचना: मध्यकालीन खर्च संरचना: अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गर्दा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहित देहायको विवरण सहित मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले उक्त बमोजिम खर्चको मध्यकालीन खर्चको संरचना	

		तयार नगरेकोले सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्दा मध्यकालीन खर्च संरचना समेत तयार गर्नुपर्दछ । (क) प्रस्तावित योजनाको उद्देश्य, (ख) प्रस्तावित योजनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न वा खर्च छुट्याउन आवश्यकताको पुष्ट्याई, (ग) प्रस्तावित योजना कार्यन्वयन हुन सक्ने आर्थिक वर्ष र त्यसपछिका दुई आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धि, (घ) प्रस्तावित योजना लागू गर्न आवश्यक पर्ने खर्चको विवरण, (ङ) खर्च व्यहोर्ने स्रोत र खर्च गरिएको रकमबाट प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धिको प्रक्षेपण, (च) प्रस्तावित योजनाको मध्यम अवधिको खर्चको रणनीति र त्यसको वार्षिक खर्चसँगको तादाम्यता, (छ) सञ्चालित योजना भए गत आर्थिक वर्षमा छुट्याइएको खर्च अनुसार लक्ष्य हासिल भए नभएको यथार्थ विवरण ।	
१३		वार्षिक प्रतिवेदन: वार्षिक प्रतिवेदन: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम प्रत्येक कार्यालयले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालय, विभाग, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । नियमको पालना गरी वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।	
१४		चौमासिक विवरण: चौमासिक विवरण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(५) मा स्थानीय तहले स्थानीय सञ्चित कोषमा भएको आय व्ययको चौमासिक शीर्षकगत विवरण तयार गरी संघीय अर्थ मन्त्रालय, प्रदेश अर्थ मन्त्रालय, तथा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालये चौमासिक विवरण तोकिएको निकायमा पठाएको देखिएन । अतः कानुनको परिपालना हुनुपर्दछ ।	
१५		कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख: कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख: सार्वजनिक खरिदमा कन्टिन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका, २०७४ बमोजिम कन्टिन्जेन्सी खर्च जनाउँदा सम्बन्धित ठेक्काको नापी किताबमा खर्च प्रविष्ट गर्नुपर्ने र ठेक्कागत खर्चको अभिलेख राख्ने व्यवस्था गरे तापनि कार्यालयले सो अनुरूप अभिलेख राखेको पाइएन । स्वीकृत निर्देशिकाको पालना गर्नुपर्दछ ।	
१६		लेखापरीक्षण समिति: लेखापरीक्षण समिति: आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७६ को दफा ३४(३) मा स्थानीय तहले लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम सुधार भए/नभएको परीक्षण गर्न तथा आवश्यक कारवाही गर्न लेखापरीक्षण समिति गठन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उक्त समिति समेत गठन नगरेकोले तोकिए बमोजिम समिति गठन गरी गत विगतका लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमाथि कारवाही गरि आर्थिक अनुशासनमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१७		विवरण सार्वजनिक:	

		विवरण सार्वजनिक: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(३) मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिकाको कोषबाट खर्च भएको रकमको चौमासिक प्रगति त्यस्तो अवधि समाप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(४) मा आफ्नो आय र व्ययको विवरण प्रत्येक महिनाको सात गतेभित्र सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले खर्चको प्रगति विवरण तथा आय व्ययको विवरण सार्वजनिक गरेको देखिएन । अतः कानून बमोजिम प्रगति विवरण कार्यपालिकामा पेश गर्ने तथा आय व्ययको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्दछ ।	
१८		योजना छनौट: योजना छनौट: स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४(परिमार्जित) को बुँदा नं. ३ मा गाउँपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न बिषयलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने उल्लेख छ । (क) आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने, (ख) उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, (ग) जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने, (घ) स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयमसेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने, (ङ) स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, (च) महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुर्याउने, (छ) लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने, (ज) दीगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्न सघाउ पुर्याउने, आदी । गाउँपालिकाले विभिन्न टुक्रे योजनाहरूको सञ्चालन गरेको देखिन्छ, गाउँपालिकाद्वारा ५ लाखभन्दा कमका ५० भन्दा बढी योजनाहरू सञ्चालन गरेको छन् । यस्तो प्रकृतिका योजनाहरूको लागि आर्थिक, मानवीय साधनहरूको लागतको तुलनामा प्राप्त प्रतिफल न्यून हुने तथा दीगो विकासमा समेत टेवा नपुग्ने देखिन्छ । अतः कार्यालयले उपलब्ध स्रोत साधनहरूलाई मितव्ययी तरिकाले परिचालन गरी प्रभावकारी रूपले उच्चतम प्रतिफल प्राप्त गर्ने तथा वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्दा उल्लेखित निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्दछ । ३ यो परीक्षण सूचि NAMS लागु हुनु अगावै लेखापरीक्षण भइ प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी भएका कार्यालयका लागि तयार गरिएको हो । जारी भैसकेको प्रतिवेदनको अग्रखण्ड र अन्त खण्ड बाहेक अन्य दफाहरू यहाँ क्रमसः चढाउनु होला । यस परीक्षणसूचि समूहमा ५ बुँदा मात्र रहेकाले प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा भएका दफाको संख्या अनुसार ५ ले भाग जाने संख्यामा sample size बनाउनु होला । उदाहरणका लागि कुनै कार्यालयमा २३ दफा भएको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा अग्रखण्डमा २ दफा र अन्तखण्डमा २ दफा रहेछ भने यहाँबाट १९ दफा समावेश गर्नुपर्ने हुन्छ । १९ दफाका लागि ५ परीक्षणसूचि भएका ४ नमूना बनाउनु पर्दछ । == यो परीक्षण सूचि NAMS लागु हुनु अगावै लेखापरीक्षण भइ प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी भएका कार्यालयका लागि तयार गरिएको भएता पनि निम्न प्रकारका कार्यालयमा पनि यो उक्तिकै लागु गर्न सकिन्छः १ संगठित संस्था निर्देशनालयबाट हुने लेखापरीक्षण नियुक्ति भएका लेखापरीक्षणहरू NAMS मा ल्याउन [तरीका माथिकै लागु हुन्छ] २ लेखापरीण टोलीका सबै सदस्यहरूले NAMS मा तालिम लिन नपाएको वा लिएको तालिमले काम गर्न असहज भएको अवस्था परेमा त्यस्तो कार्यालय [पहिलो वर्ष हरेक कार्यालयमा यो परीक्षण सूचि छान्नुहोला]	
१९		नक्सा पास: नक्सा पास: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ मा कसैले पनि गाउँपालिका वा गाउँपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने, दफा २८ मा गाउँपालिका वा गाउँपालिका क्षेत्रमा भवन निर्माण गर्न चाहने व्यक्ति वा सरकारी कार्यालयले भवन निर्माण गर्ने अनुमतिको लागि भवनको नक्सा सहितको तोकिएको ढाँचामा गाउँपालिका वा गाउँपालिका समक्ष दरखास्त दिनुपर्ने, दफा ३१ मा गाउँपालिका वा गाउँपालिकाले सो दरखास्त उपर जाँचवुझ गर्ने तथा दफा ३३ तथा ३४ बमोजिम भवनको	

		नक्सा सहित भवन निर्माण गर्न अनुमति दिनुपर्ने उल्लेख भएकोमा यस गाउँपालिका वा गाउँपालिकाको क्षेत्रमा भवन निर्माण गर्ने कुनै पनि व्यक्ति वा सरकारी कार्यालयलाई भवन निर्माणको अनुमति दिने गरेको देखिएन । यसबाट व्यवस्थित भवन निर्माणमा असर परेको छ भने गाउँपालिकाको आयस्रोतमा पनि प्रभाव पारेकोले नक्सा पास गर्ने व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
२०		श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा: श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम गाउँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरणमा बजेट सिमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा विषयगत क्षेत्र तथा पूर्वाधार क्षेत्रमा रकम विनियोजन गरी योजना छनौट तथा सोको प्राथमिकीकरण गरी आंशिक रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याएता पनि ठुला पूर्वाधार क्षेत्रलाई बजेटको प्राथमिकतामा राखेको देखिएन । साना, ठुला, मझौला पूर्वाधार क्षेत्रको विकासमा बजेट व्यवस्थापन गरी आगामी दिनमा कार्यान्वयनमा ल्याउन ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । गाउँको प्राथमिक आयोजना कून कून हुन प्रक्षेपण गरी बजेट तथा श्रोतको प्राथमिकता तयार गरी योजना कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक छ ।	
२१		डोर हाजिरी फाराम नियन्त्रण खाता: डोर हाजिरी फाराम नियन्त्रण खाता: कार्यालयले डोर हाजिरी फाराम नियन्त्रण खाता म.ले.प.फा.नं. १७५ राख्ने गरेको छैन भने डोर हाजिरी फाराममा सिलसिलेवार नम्बर कायम गरी राखेको समेत छैन । यसले गदां आयोजनामा के कति डोर हाजिरी फारामहरू को, कसको नाममा र कुन कामको लागि कहिले जारी भए तथा डोर हाजिरी फाराम जारी गर्नुको उद्देश्य अनुसार काम भए नभएको यथार्थ मूल्यांकन गर्ने अबस्था रहेन । डोर हाजिरी नियन्त्रण खाता राखी मागफारामको आधारमा नम्बरवाइज जारी गरी तोकिए अनुसार काम भए नभएको अनुगमन मूल्यांकन गर्ने व्यवस्था हुनु आवश्यक देखिन्छ ।	
२२		सामाजिक परीक्षण:- सामाजिक परीक्षण:-पालिकाले सार्वजनिक परीक्षण अन्तर्गत योजना संचालन, कार्यान्वयन र कार्यप्रक्रियामा पारदर्शिता र जवाफदेहिताको वृद्धि गर्न सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी उपभोक्ता समिति परिचालन निर्देशिका बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्नेमा ल्याएको देखिएन । सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धी ढाँचा तोकिएको कार्यान्वयनमा नल्याएकोले योजनामा सार्वजनिक परीक्षण हुन सकेको पाइएन । पालिकाले केही ठूला योजनाहरू छनौट गरी सामाजिक परीक्षणको व्यवस्था समेत कार्यान्वयन गरेको देखिएन । पालिकाबाट संचालित सबै पुँजीगत एवं चालु योजनामा निर्देशिका बनाई तोकिएको ढाँचा अनुरूप सार्वजनिक परीक्षण गराउने कार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
२३		पारीश्रमिक कर:- पारीश्रमिक कर:- आयकर ऐन २०५८को दफा ८७ मा पारीश्रमिक कर लाग्ने आयमा रकम भुक्तानी गर्दा देहाय अनुसार ले हुने रकम कर कट्टा गरी भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले पारीश्रमिक आयमा अग्रिम कर कट्टा नगरेकोले असुल गरी सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	

कर्मचारीको नाम	बार्षिक आय रकम	छुट रकम	कर योग्य रकम	लाग्रे कर रकम
अधिकृत छैटौ श्री अरविन्द्र बह्या	689378	593256	106122	10612
अधिकृत छैटौ श्री लालचन्द्र बुढा	614178	564856	49322	4932
अधिकृत छैटौ श्री दामोदर पाण्डे	614178	528856	85322	8532
अधिकृत छैटौ श्री विष्णु पुन	614178	578856	353223	3532
अधिकृत छैटौ श्री डिल्ली आचार्य	614178	578856	37322	3532
आइटी अफिसर श्री मेघराज बोहरा	527870	480000	47870	4787
सिअहेव श्री गोविन्द के सी	६३७४५८.	५९९०९६	३८४४२.	३८४४.
जम्मा				३९७७९.

कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ३९७७९।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो ।

२४		सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम: सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम: 11/078/3/2 संघीय सरकारले सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत 220 घर धुरीलाई 50000.00दरले घर बनाउन रु. 11000000.00 कार्यक्रम बजेट रहेकोमा कार्यालयले 56 वटा घर धुरीलाईमात्र रु. 50000.00 दरले घर बनाउन तथा मर्मत गर्न रु. रु. 2800000.00 अनुदान दिएको छ । पालिकाले उपलब्ध श्रोतको अधिकतम उपयोग गरी निर्धारित लक्ष्य प्राप्त गर्नु पर्नेमा लक्ष्यको तुलनामा 25.45% मात्र प्रगति देखिएकोले बजेट उपयोग क्षमता बढाउनु पर्दछ ।	
२५		कार्यक्रम संचालन नभएको: कार्यक्रम संचालन नभएको: आर्थिक कार्यवर्ध तथा वित्तिय उदरदायित्व ऐन 2076 को दफा 19 तथा आर्थिक कार्यवर्ध तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, 2077 को नियम 36 अनुसार स्वीकृत बजेट र कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी प्रगति हासिल गर्नु पर्नेमा एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण कार्यको रु. 10000000.00 बजेटको निकास र खर्च गरेको देखिएन । पालिकाले उपलब्ध श्रोतको अधिकतम उपयोग गरी निर्धारित लक्ष्य प्राप्त गर्नु पर्दछ ।	

			<table><tr><td>क्र.सं.</td><td>कोषको नाम</td><td>मौज्दात रकम</td></tr><tr><td>१</td><td>राहतकोष</td><td>1115349</td></tr><tr><td>२</td><td>मर्मतकोष</td><td>214455</td></tr><tr><td>३</td><td>कर्मचारी कल्याणकोष</td><td>3200000</td></tr><tr><td>४</td><td>वातावरणकोष</td><td>33333</td></tr><tr><td>५</td><td>मानव संसाधनकोष</td><td>83333</td></tr><tr><td>६</td><td>गरीबी निवारणकोष</td><td>83333</td></tr><tr><td>७</td><td>महिलाबालबालिकाकोष</td><td>178915</td></tr><tr><td>८</td><td>स्थानीय विकास कोष</td><td>876375</td></tr><tr><td>९</td><td>खानेपानी कोष</td><td>1712140</td></tr><tr><td>१०</td><td>लघुवित्त कोष</td><td>33333</td></tr><tr><td>११</td><td>लैंगिकहिंसा निवारणकोष</td><td>250000</td></tr><tr><td>१२</td><td>आइटि अफिसरको तलब</td><td>360902.5</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td>8141468.5</td></tr></table>	क्र.सं.	कोषको नाम	मौज्दात रकम	१	राहतकोष	1115349	२	मर्मतकोष	214455	३	कर्मचारी कल्याणकोष	3200000	४	वातावरणकोष	33333	५	मानव संसाधनकोष	83333	६	गरीबी निवारणकोष	83333	७	महिलाबालबालिकाकोष	178915	८	स्थानीय विकास कोष	876375	९	खानेपानी कोष	1712140	१०	लघुवित्त कोष	33333	११	लैंगिकहिंसा निवारणकोष	250000	१२	आइटि अफिसरको तलब	360902.5	जम्मा		8141468.5	
क्र.सं.	कोषको नाम	मौज्दात रकम																																												
१	राहतकोष	1115349																																												
२	मर्मतकोष	214455																																												
३	कर्मचारी कल्याणकोष	3200000																																												
४	वातावरणकोष	33333																																												
५	मानव संसाधनकोष	83333																																												
६	गरीबी निवारणकोष	83333																																												
७	महिलाबालबालिकाकोष	178915																																												
८	स्थानीय विकास कोष	876375																																												
९	खानेपानी कोष	1712140																																												
१०	लघुवित्त कोष	33333																																												
११	लैंगिकहिंसा निवारणकोष	250000																																												
१२	आइटि अफिसरको तलब	360902.5																																												
जम्मा		8141468.5																																												
२८		आइटि अफिसको तलब: आइटि अफिसको तलब: विविधकोषमा रहेको आइटी अफिसरको तलब संघीय मामिला मन्त्रालयको प्रदेश स्थानीय तह सहयोग कार्यक्रमले व्यहोरेको देखिएको र गाउँपालिका चालुबाट तलब खर्च लेखेको देखिएकोले उक्त तलब रकम स्थानीय संचित कोषमा रु. 360902.50 दाखिला गर्नुपर्दछ ।																																												

२९

असम्बन्धित खर्च:

असम्बन्धित खर्च: गाउँपालिकाको राहत व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ अनुसार प्रकोपबाट मृत्यु भएमा किरिया खर्च, घाउचोट र अंगभंग भएकोमा उपचार खर्च, आगोलागी भएको घर भत्किएको, बाढी पहिरोले बालीनाली क्षती भएको लगायत प्रकृतिक प्रकोपबाट क्षति भएको अवस्थामा नगद तथा जिन्सी राहत वितरण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । निम्नानुसारको नगद राहत वितरण गर्दा कार्यविधि विपरित वितरण गरेको राहत रकम अनियमित देखिएको रु.

क्र.सं.	राहत पाउनेको नाम	ठेगाना	दैविप्रकोपको किसिम	सहयोग रकम
१	मनोज कुमार चन्द	वैतडी	विश्व किर्तिमान राख्न सहयोग	२१०००
२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	प्यूठान	सहयोग	१५०००
३	लालिगुराँस क्रिकेट क्लव	झिमरुक गा.पा.	खेलकुद सहयोग	१५०००
४	दलित मुक्ती मोर्चा	प्यूठान	सहयोग	५०००
५	अखिल नेपाल किसान महासंघ	प्यूठान	सहयोग	५०००
६	नेपाल किसान संघ	प्यूठान	सहयोग	३०००
जम्मा				६४०००

६४,०००

३०

गरीवसंग विशेषर कार्यक्रम:

गरीवसंग विशेषर कार्यक्रम:

कार्यक्रम हुन नसकेको: यस कार्यक्रमको लागि रु. ७७७०००/- को बजेट व्यवस्था भएकोमा रु ४१००००/- मात्र खर्च भएको छ । विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट व्यवस्था भएकोमा यस शीर्षकबाट कुनै पनि काम हुँन नसकी २ जना सामाजिक परिचालकको तलव भत्तामा रु.४१००००/- खर्च मात्र भएको देखिन्छ ।तोकिएका कार्यक्रमहरु सम्पन्न गर्ने तर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ ।

३१

स्थानीय भत्ता-

स्थानीय भत्ता- भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को ७(११) अनुसार सरकारी कामको सिलसिलामा भ्रमणमा रहि दैनिक भ्रमण भत्ता उपयोग वा कर्मचारीले दैनिक भत्ता उपयोग गरेको अवधिमा फिल्डभत्ता, बैठक भत्ता, स्थानीय भत्ता वा तालिम भत्ता लिन पाउने ब्यवस्था रहेको देखिदैन । कार्यालयले दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी गर्दा सो अवधिको

			स्थानीय भत्ता कट्टा गरी भुक्तानी गरेको देखिएन ।नियमको पालना गरी भुक्तानी हुनु पर्दछ ।																																				
३२		हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग: हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन् :																																					
		<table><tr><th>गो.भौ. नं.।मित</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>कामको विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>प्रयोग गरेको हेभी उपकरण</th><th>हेभी उपकरणमा भएको खर्च</th></tr><tr><td>१७२/०७८/३/९</td><td>दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटर वाटो उ.स.</td><td>मोटर वाटो</td><td>७८००००</td><td>डोजर, एक्साभेटर</td><td>७८००००</td></tr><tr><td>३४/०७७/१०/२३</td><td>वहाने लिघा सडक</td><td>मोटर वाटो</td><td>२९८००००</td><td>डोजर, एक्साभेटर</td><td>१०८३५७७</td></tr><tr><td>३९/०७७/१०/१३</td><td>स्याउली वाङ्ग मोटर वाटो</td><td>मोटर वाटो</td><td>९८७४५६</td><td>डोजर, एक्साभेटर</td><td>८४५०००</td></tr><tr><td>१८१/०७८/३/११</td><td>वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स</td><td>वाटो बनाउने कार्य</td><td>१४०००००</td><td>डोजर, एक्साभेटर</td><td>१४०००००</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>४१०८५७७</td></tr></table>	गो.भौ. नं.।मित	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	प्रयोग गरेको हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च	१७२/०७८/३/९	दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटर वाटो उ.स.	मोटर वाटो	७८००००	डोजर, एक्साभेटर	७८००००	३४/०७७/१०/२३	वहाने लिघा सडक	मोटर वाटो	२९८००००	डोजर, एक्साभेटर	१०८३५७७	३९/०७७/१०/१३	स्याउली वाङ्ग मोटर वाटो	मोटर वाटो	९८७४५६	डोजर, एक्साभेटर	८४५०००	१८१/०७८/३/११	वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स	वाटो बनाउने कार्य	१४०००००	डोजर, एक्साभेटर	१४०००००	जम्मा					४१०८५७७	
गो.भौ. नं.।मित	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	प्रयोग गरेको हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च																																		
१७२/०७८/३/९	दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटर वाटो उ.स.	मोटर वाटो	७८००००	डोजर, एक्साभेटर	७८००००																																		
३४/०७७/१०/२३	वहाने लिघा सडक	मोटर वाटो	२९८००००	डोजर, एक्साभेटर	१०८३५७७																																		
३९/०७७/१०/१३	स्याउली वाङ्ग मोटर वाटो	मोटर वाटो	९८७४५६	डोजर, एक्साभेटर	८४५०००																																		
१८१/०७८/३/११	वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स	वाटो बनाउने कार्य	१४०००००	डोजर, एक्साभेटर	१४०००००																																		
जम्मा					४१०८५७७																																		
		नियमावलीको ब्यबस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ।																																					
३३		खर्चको पुष्ट्याई: खर्चको पुष्ट्याई: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) बमोजिम खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने बिल भरपाई संलग्न न गरी रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले गो.भौ.न. ५/०७७/६/२० बाट मल्लरानी ग्रामीण विकास केन्द्र लाई परामर्श सेवा कार्यका लागि रु. १३०७६३/- भुक्तानी गरेकोमा लागत अनुमान वेगर कतिमा सम्झौता भएको हो नखुलाई भुक्तानी गरेको देखिएकोले खर्चको पुष्ट्याई गर्ने कागजात पेश हुनुपर्ने देखिएको रु.	१३०,७६३																																				
३४		बढी भुक्तानी:																																					

		बढी भुक्तानी: ३४-०७७/१०/१३ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा एवं विलमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकाले लिघा वहाने रोल्या सडक निर्माण कार्यमा कडा प्रकारको माटो काटने कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी सिध्द देउराली कन्सल्टन्स ले पेश गरेको विल अनुसार ११५३१ घन मिटरको रु ९५८८८०/- दावी गरेकोमा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा १५०८१.८९ उल्लेख गरी रु १२५४२०९/- भुक्तानी गरेकोले बढी भुक्तानी भएको रु २९५३२९/- असुल हुनुपर्ने देखिएको रु. कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस बुँदामा रहेको रु २९५३२९।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो ।																					
३५		जटिल संरचना निर्माण: जटिल संरचना निर्माण: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट, ओभरहेड टंकी, निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट प्रतिस्पर्धा मार्फत् गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन् : <table border="1"> <thead> <tr> <th>गोभौनं./मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>कामको विवरण</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१७२/०७८/३/२</td><td>दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स.</td><td>वाटो वनाउने कार्य</td><td>७६३०००</td></tr> <tr> <td>१८१/०७८/३/११</td><td>वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स</td><td>वाटो वनाउने कार्य</td><td>१४०००००</td></tr> <tr> <td>१३७/०७८/२/५</td><td>सिमलचौर मो.वा. उ.स.</td><td>वाटो वनाउने कार्य</td><td>८८८८००</td></tr> <tr> <td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>३०५१८००</td></tr> </tbody> </table> नियमाबलीको ब्यबस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ ।	गोभौनं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	१७२/०७८/३/२	दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स.	वाटो वनाउने कार्य	७६३०००	१८१/०७८/३/११	वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स	वाटो वनाउने कार्य	१४०००००	१३७/०७८/२/५	सिमलचौर मो.वा. उ.स.	वाटो वनाउने कार्य	८८८८००	जम्मा			३०५१८००	
गोभौनं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम																				
१७२/०७८/३/२	दारिङ्गे धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स.	वाटो वनाउने कार्य	७६३०००																				
१८१/०७८/३/११	वाहाने वास्कोट धोवाङ्गे मोटरवाटो उ.स	वाटो वनाउने कार्य	१४०००००																				
१३७/०७८/२/५	सिमलचौर मो.वा. उ.स.	वाटो वनाउने कार्य	८८८८००																				
जम्मा			३०५१८००																				
३६		सलह नियन्त्रण: सलह नियन्त्रण: १४/०७७/८/३० पालिकाले खर्च गर्दा मितव्ययीता अपनाई खर्च गर्ने व्यवस्था हुनुपर्दछ ।यस पालिकाको फल्सीवाङ्ग क्षेत्रमा आएको सलहको नियन्त्रण गर्न सलह मारी वुझाएमा प्रति के.जी. रु ५०/- दरले रकम दिने उल्लेख गरी गाँउपालिकावाट निर्णय गराई रु ७,९१,४७७/- गरेको देखियो ।113 .41 वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल भएको																					

		यस पालिकामा १५ हजार ८०० के.जी भन्दा बढी सलह नष्ट गरेको देखाई रु. ७,९१,४७७/- भुक्तानी गरेको पाईयो । यस्तो खर्च गर्दा कार्यविधि तयार गरी सो को आधारमा नियन्त्रणात्मक प्रणालि स्थापित गरी खर्च गर्ने व्यवस्था हुनुपर्दछ ।													
३७		डीपीआर खर्च: डीपीआर खर्च: बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरेको छ । <table border="1"> <tr> <th>कार्य विवरण</th><th>परामर्शदाता</th><th>स्वीकृत रकम</th><th>आयोजनाको लागत</th></tr> <tr> <td>गाउँपालिका भवन</td><td>मिरा कन्सल्टकसन्स</td><td>१९५२६२६</td><td>६१३६०७३७</td></tr> <tr> <td>वडा नं.८,७,२,३ मा भवन निर्माण</td><td>टपकन ईन्जिनियरिङ्ग</td><td>१९४९४७६</td><td>नखुल्ने</td></tr> </table> यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । डी.पी.आर.तयार गर्दा गाउँपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा गाउँपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनु पर्दछ । साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरु मध्ये कतिपयको कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत देखिएन ।	कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	आयोजनाको लागत	गाउँपालिका भवन	मिरा कन्सल्टकसन्स	१९५२६२६	६१३६०७३७	वडा नं.८,७,२,३ मा भवन निर्माण	टपकन ईन्जिनियरिङ्ग	१९४९४७६	नखुल्ने	
कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	आयोजनाको लागत												
गाउँपालिका भवन	मिरा कन्सल्टकसन्स	१९५२६२६	६१३६०७३७												
वडा नं.८,७,२,३ मा भवन निर्माण	टपकन ईन्जिनियरिङ्ग	१९४९४७६	नखुल्ने												
३८		नन्फाइलर: नन्फाइलर: मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट मुस्कान फर्निचर(१००२९१४०१) लाई मु.अ.कर रु ५७४६०/- समेत रु४९९४६०/-भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि सो फर्म कर विवरण नबुझाई नन्फाइलर रहेको पाइयो । <table border="1"> <tr> <th>गोभौनं./मिति</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>मुअकर कर रकम</th><th>नन्फाइलर रहेको मिति</th></tr> <tr> <td>९९/०७७/१२/२३</td><td>४९९४६०/-</td><td>५७४६०/-</td><td>११/०१/२०७७</td></tr> </table> कानूनी व्यवस्थाअनुसार विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	गोभौनं./मिति	भुक्तानी रकम	मुअकर कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति	९९/०७७/१२/२३	४९९४६०/-	५७४६०/-	११/०१/२०७७	५७,४६०				
गोभौनं./मिति	भुक्तानी रकम	मुअकर कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति												
९९/०७७/१२/२३	४९९४६०/-	५७४६०/-	११/०१/२०७७												
३९		भुक्तानीमा कर:	४,४८१												

		भुक्तानीमा कर: आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले सारीवाङ्ग प्रतिक्षालय निर्माण कार्यको भुक्तानीमा नियमानुसार लाग्ने अग्रिम कर कम कट्टी गरेकोले नपुग रकम असुल एवं दाखिला गर्नुपर्ने रु. <table><tr><td>गोभौनं./मिति</td><td>विवरण</td><td>भुक्तानी रकम</td><td>करको दर</td><td>कर रकम</td></tr><tr><td>५/०८/३/२०</td><td>सारीवाङ्ग प्रतिक्षालय निर्माण</td><td>४८५०००</td><td>१.५</td><td>४४८९.</td></tr></table>	गोभौनं./मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	करको दर	कर रकम	५/०८/३/२०	सारीवाङ्ग प्रतिक्षालय निर्माण	४८५०००	१.५	४४८९.	
गोभौनं./मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	करको दर	कर रकम									
५/०८/३/२०	सारीवाङ्ग प्रतिक्षालय निर्माण	४८५०००	१.५	४४८९.									
४०		गुणस्तर परीक्षण: गुणस्तर परीक्षण: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेसिफिकेसन र गुणस्तर बमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । सो सम्बन्धमा कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखियो ।											
४१		एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार कार्यक्रम (३७०००११६४) एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार कार्यक्रम (३७०००११६४) सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ६ को १ र ३ मा भएको व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिदको लागि आवश्यक बजेट र निर्माण स्थलको व्यवस्था लगायतका आवश्यक पूर्व तयारी गरेर मात्र प्रकृया अगाडी बढाउनु पर्नेमा भवन बन्ने स्थानको विवादले गर्दा लुङ्ग स्वास्थ्य चौकी निर्माणको लागि निकास भएको रु १ करोड खर्च हुन सकेको देखिएन । यसरी कार्यक्रम र बजेट स्वीकृत गरी खर्च नै नगर्दा तोकिएको अवधिमा लक्षित उपलब्धी हासिल नहुने अवस्था छ । कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट विनियोजन गर्ने तर कार्यक्रम सञ्चालन नगर्ने परिपाटीमा गर्न पूर्व तयारीका क्रियाकलाप पुरागरी बजेट व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।											
४२		स्थानिय पुर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (३६५००१०४३) बढी भुक्तानी: १५/०८/३/२२ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायले प्राविधिक नाप जाँच बमोजिम वास्तविक कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले लिखा स्याउली वाङ्ग मोटर वाटो निर्माणमा देहाय अनुसार बढी भुक्तानी दिएको असुल हुनुपर्ने रु.	१८,२०९										

			<table><tr><td>सि.न.</td><td>विवरण</td><td>रकम</td></tr><tr><td>१</td><td>जनश्रमदान कुल निर्माणकार्य रु ५३६४४३. को १०% ले रु ५३६४४.०० हुनुपर्नेमा ३६४४३.०० भएको</td><td>१७२०१/-</td></tr><tr><td>२</td><td>उपभोक्ता समितिले होर्डीङ्ग बोर्ड वापत रु १५००.दावी गरेकोमा रु २५००. दिएको</td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>१०००/-</td></tr><tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१८२०१/-</td></tr></table>	सि.न.	विवरण	रकम	१	जनश्रमदान कुल निर्माणकार्य रु ५३६४४३. को १०% ले रु ५३६४४.०० हुनुपर्नेमा ३६४४३.०० भएको	१७२०१/-	२	उपभोक्ता समितिले होर्डीङ्ग बोर्ड वापत रु १५००.दावी गरेकोमा रु २५००. दिएको				१०००/-	जम्मा		१८२०१/-	
सि.न.	विवरण	रकम																	
१	जनश्रमदान कुल निर्माणकार्य रु ५३६४४३. को १०% ले रु ५३६४४.०० हुनुपर्नेमा ३६४४३.०० भएको	१७२०१/-																	
२	उपभोक्ता समितिले होर्डीङ्ग बोर्ड वापत रु १५००.दावी गरेकोमा रु २५००. दिएको																		
		१०००/-																	
जम्मा		१८२०१/-																	
४३		314010123 (सामाजिक सुरक्षा तथा जेष्ठनागरिक सम्मान कार्यक्रम) सामाजिक सुरक्षा खर्च: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १५ बमोजिम कार्यालयले पेश गरेको विवरण अनुसार आ.व. २०७७/७८ मा यस नगरपालिकाका ८ वटा वडाको लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु ७७१२९,०००/- को बजेट व्यवस्था भएकोमा रु ७५०१७९,२४/- खर्च भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देहायका व्यहोरा देखिएको छ ।																	
४३.१		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७५ को दफा १० र ११ अनुसार स्थानीय तहले भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको फोटो सहित मुल अभिलेख अद्यावधिक गरि वडा कार्यालय अनुसार तयार गर्ने र केन्द्रिय पञ्जिकरण विभागले सञ्चालनमा ल्याएको व्यवस्थापन सुचना प्रणाली एम. आइ .एस मा प्रविष्ट गरि प्रणालीबाट प्राप्त भए बमोजिमको परिचय पत्र लाभग्राहीले भत्ता पाउन सुरु गर्ने चौमासिक भन्दा अघिल्लो चौमासिक सम्ममा उपलब्ध गराइसक्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले निर्देशिका अनुसार मुल अभिलेख परिचयपत्र तथा एम. आइ .एस प्रविष्टी गरेको भएतापनि सो को अधावधिक अभिलेख तयार गरेको देखिएन ।																	
४३.२		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ अनुसार गाउँपालिकाको वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तिमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र सार्वजनिक सुनुवाईबाट प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरू मध्ये आफुले सम्बोधन गर्न नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरू सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाको कुनै पनि वडा समितिले यस सम्बन्धमा नागरिक सुनुवाईको कार्यक्रम सञ्चालन गरेको पाइएन। गाँउपालिकाले यस तर्फ ध्यान दिई वास्तविक लाभग्राहीको अभिलेख अध्यावधिक गर्नुपर्दछ।																	
४३.३		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ कार्यविधिको बुदा न २८ मा स्थानीय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिले चौमिसिक रुपमा बैठक बस्ने तथा अनुगमन प्रतिवेदन प्रमुख वा अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर त्यस अनुसार अनुगमन गर्ने																	

			बैठक बस्ने तथा प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने गरेको देखिएन । अतः कार्यविधि अनुसारको कार्यहरु कार्यान्वयन गरिनु पर्ने देखिन्छ ।																																	
४३.४			सामाजिक सुरक्षा भत्ता जिवीत अवस्थामा मात्र भुक्तानी हुनुपर्दछ।नेपाल ईन्भेष्टमेन्ट वैकमा रहेको ७ लाभग्राहीको निधन भै सकेकोले निजहरुको खातामा बाकी रहेको रु.१९९३२/- हालसम्म फिर्ता हुन सकेको छैन ।पालिकाले अविलम्ब सो रकम वैक वाट फिर्ता बुझिलिई संघीय सन्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको रु.	१९,९३२																																
४३.५			नागरिकता: नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने कुनै पनि भत्ता सुविधा आदि उपलब्ध गराउदा नागरिकता प्रमाण नं. अनिवार्य हुने गरि नागरिकता उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा छनौट गरीएका वडा न ४ मा परीक्षण गर्दा पहिलो, दोस्रो तथा तेस्रो किस्तामा सामाजिक सुरक्षा भुक्तानी गर्दा निम्नानुसारको नागरिकता नं. वेगर भएको देखियो ।त्यस्तै कतिपय वडाको वैकले उपलब्ध गराएको नाम नामेसी विवरणमा लाभग्राहीको नाम समावेस नभएको समेत देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा छनौट गरीएको वडा न ४ मा परीक्षण गर्दा निम्न लाभग्राहीहरुको नागरिकता प्रमाण नं खुलेको बिबरण पेश भएको नदेखिएकोले सो को एकीन हुनुपर्ने रु. <table> <tr> <th>वडा नम्बर</th> <th>नाम</th> <th>दर रु</th> <th>कुल भुक्तानी रु</th> </tr> <tr> <td>४</td> <td>कला देवी पुन मगर</td> <td>१२०००.</td> <td>३६०००/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>टीकावहादु पुन</td> <td>१२०००.</td> <td>३६०००/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>द्रौपदी देवी पुन</td> <td>१२०००.</td> <td>३६०००/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>पवित्रा देवी वि.क.</td> <td>८०००.</td> <td>२४०००/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>फुलमती सुनार</td> <td>८०००.</td> <td>२४०००/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>लिला कुमारी घर्ती मगर</td> <td>८०००.</td> <td>२४०००/-</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td>१८००००.</td> </tr> </table>	वडा नम्बर	नाम	दर रु	कुल भुक्तानी रु	४	कला देवी पुन मगर	१२०००.	३६०००/-		टीकावहादु पुन	१२०००.	३६०००/-		द्रौपदी देवी पुन	१२०००.	३६०००/-		पवित्रा देवी वि.क.	८०००.	२४०००/-		फुलमती सुनार	८०००.	२४०००/-		लिला कुमारी घर्ती मगर	८०००.	२४०००/-	जम्मा			१८००००.	
वडा नम्बर	नाम	दर रु	कुल भुक्तानी रु																																	
४	कला देवी पुन मगर	१२०००.	३६०००/-																																	
	टीकावहादु पुन	१२०००.	३६०००/-																																	
	द्रौपदी देवी पुन	१२०००.	३६०००/-																																	
	पवित्रा देवी वि.क.	८०००.	२४०००/-																																	
	फुलमती सुनार	८०००.	२४०००/-																																	
	लिला कुमारी घर्ती मगर	८०००.	२४०००/-																																	
जम्मा			१८००००.																																	

			कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस वुँदामा रहेको रु १८००००।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो ।	
४४			शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति: स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ३९ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरवन्दी	पदपूर्ति	पदपूर्ति मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
१	जनज्योति मा वि, लुङ्ग	११	९	२	४३४
२	गंगा मा वि, बाहाने	१८	१२	६	७७८
३	ने.रा.प्रा.वि. काईया	३	०	३	१८९
४	जन प्रा वि, पोखरा	३	१	२	१४५
५	अन्नपूर्ण प्रा वि	४	२	२	१५०
६	बुद्ध आ वि, लुडलेक	६	४	२	२३७
७	लुप्लुङ्ग मा वि, लुप्लुङ्ग	११	५	६	५०४
८	जनप्रतिज्ञा प्रा वि, ढाँडा	१	१	०	५७
९	जनजाती प्रा वि, गोहोरी	०	०	०	५९
१०	ने.रा.प्रा.वि, बास्कोट	३	२	१	१२५
११	दुर्गा मा वि, खवाङ्ग	८	६	२	५३७
१२	गरुभक्त प्रा वि, दारिङ्गे	३	१	२	२४८
१३	शिद्धभूमि प्रा वि, दारिङ्गे	१	०	१	२२
१४	बराह मा वि, झिम्प	५	१	४	४०१
१५	जनकल्याण आ वि	३	२	१	२७१
१६	इन्द्र प्रा वि, एकतारे	३	१	२	८४

१७	ज्ञानज्योति आ वि	३	२	१	४४८
१८	मोतिप्रकास प्रा वि	३	२	१	१२२
१९	कोठिभिर प्रा वि	२	०	२	१२०
२०	सरी प्रकाश आ वि, सरिमा	३	३	०	२३२
२१	अम्बिका मा वि, फोप्ली	८	३	५	६९८
२२	ने.रा.प्रा.वि, स्याउले	२	१	१	६४
२३	हिमशिखर प्रा वि	०	०	०	३१
२४	ने.रा.प्रा.वि, पातचौर	३	२	१	१४६
२५	ठण्डा प्रा वि	३	१	२	२६१
२६	गाबै मा वि, गाबै	९	६	३	७२९
२७	शिव मा वि, स्याउलिवाङ्ग	१२	५	७	७७२
२८	लालिगुराँस प्रा वि	१	०	१	७०
२९	अन्धानासक मा वि, लिघा	८	२	६	५४०
३०	ने रा मा वि, डामृ	८	३	५	६५५
३१	पुष्प प्रा वि, सिरवारी	२	१	१	५०
३२	ने रा प्रा वि, फाउनेपोखरी	४	२	२	२०२

३३	जनता प्रा वि, काँटे	२	१	१	२००
३४	ठाकूरभूमि प्रा वि, खैरापुर	४	१	३	२८५
३५	शिद्धेश्वरी प्रा वि	२	१	१	१८०
३६	भिमसेत प्रा वि, वालिपुक	३	०	३	१४४
३७	ने रा आ वि, गोगनपानी	४	३	१	२५३
३८	सुर्यज्योति प्रा वि	२	१	१	८७
३९	जनसुधार प्रा वि	०	०	०	८९
जम्मा		१७१	८७	८४	१०६१९

उपरोक्त तालिका अनुसार ३९ मध्ये १० विद्यालयहरूमा विद्यार्थीको संख्या १०० भन्दा कम रहेको छ। विद्यार्थीको संख्या न्यून रहेको विद्यालयहरूलाई नियमानुसार एक आपसमा गाभ्ने तर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्ने देखियो।

४५	तलबी प्रतिवेदन र शिक्षक अभिलेख:- तलबी प्रतिवेदन र शिक्षक अभिलेख:- गाउँपालिकाले पालिका अन्तरगतका शिक्षकहरूको तलबी प्रतिवेदन हरेक वर्षको वैशाख महिनासम्म पारित गरी खर्च लेख्नु पर्ने र विद्यालयगत शिक्षकहरूको दरबन्दी, नियुक्ति, ग्रेडवृद्धि समेतको अभिलेख राखिएको हुनु पर्दछ। गाउँपालिकाद्वारा विद्यालय शिक्षकको स्वीकृत दरबन्दी लेखापरीक्षणमा पेश हुन आएन साथै कार्यालयले २०७७/०७८ को तलबी प्रतिवेदन पारित नै नगरी यस वर्ष रु.८६९०५३७६ शिक्षकहरूको तलब भत्ता निकासो दिएको पाइयो। यसबाट दरबन्दी, ग्रेड समेतका निकासो यकिन हुन सकेन। अतः तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी तलब भत्ता निकासो दिने कार्य नियन्त्रण गरिनु पर्दछ।	
४६	२ कोठे विद्यालय भवन निर्माण: २ कोठे विद्यालय भवन निर्माण: राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत यस पालिका अन्तर्गत ८ वटा विद्यालयहरूमा २ कोठे विद्यालय भवन निर्माण गर्न प्रति विद्यालय रु.१८००००।०० का दरले रु.१४४००००।०० संघबाट अनुदान प्राप्त छ। सो अनुदान दोस्रो तथा तेस्रो चैमासिकमा प्राप्त गरी उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गरेको तथा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको २०७८।३ २० को पत्रानुसार यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनको क्रममा कोभिड १९ को कारण चालू आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा सम्पन्न गर्न प्राविधिक र व्यवहारिक कठिनाई हुने देखिएकोले विनियोजित बजेट स्थानीय तहबाट सम्बन्धित विद्यालयहरूको खातामा निकासो दिई सोको प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण	

कार्यको लागि सम्बन्धित विद्यालयलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउने उल्लेख भएको छ । भवन निर्माण गर्न उपभोक्ता समितिले सम्झौता गरी कार्य सम्पन्न कम समयमा गरेको छ साथै अनुदान प्राप्त गर्ने सबै विद्यालयहरूले भवन निर्माण कार्य २०७७।७८ मा नै सम्पन्न गरेको कागजात पेश भएको निम्न छ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सम्झौता मिति	कार्य सम्पन्न मिति	अनुदान रकम
१	गाबै मा वि, वडा नं ५	२०७८।१।५	२०७८।३।२१	१८०००००
२	दुर्गा मा वि, वडा नं १	२०७८।१।९	२०७८।३।२०	१८०००००
३	अन्नपूर्ण बाल प्रा वि, वडा नं ४	२०७८।१।३	२०७८।३।२१	१८०००००
४	इन्द्र प्रा वि, वडा नं ४	२०७८।१।१२	२०७८।३।२०	१८०००००
५	जन प्रा वि, वडा नं ५	२०७८।१।११	२०७८।३।२१	१८०००००
६	गंगा मा वि, वडा नं ६	२०७८।१।५	२०७८।३।२१	१८०००००
७	अन्धनासक मा वि, वडा नं २	२०७८।१।२।५	२०७८।३।२१	१८०००००
८	शिव मा वि, वडा नं २	२०७८।१।५	२०७८।३।२०	१८०००००
जम्मा				१४४०००००

कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार नै भवन निर्माण कार्य छोटो समयमा सम्पन्न गरेको देखिन्छ । कार्यको गुणस्तर प्रति आस्वस्थता प्राप्त गर्न पालिकाले निर्माण कार्यको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

४७

औषधी खरिद

औषधी खरिद – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले यस वर्ष रु. १४८२५५७ को औषधि खरिद गरेकोमा शिलबन्धी दरभाउपत्रबाट खरिद गरेको पाइयो । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरू निम्नानुसार छन: खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको । आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको । आपूर्ति भएका औषधी

		एवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४८		न्यानो झोला खरिद न्यानो झोला खरिद - गाउँपालिकाले यस वर्ष ४०० थान न्यानो झोला रु. ३५९७९२ मा खरिद भएकोमा Stock Accounting Book for Expensing Comodities को विवरण अनुसार मौज्दातमा ४०० थान नै बाँकी रहेको देखिन्छ। तर सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमको विवरण अनुसार यस आर्थिक वर्षमा ३६९ जना महिला सुत्केरी भएको पाइयो । जसले गर्दा झोलाको मौज्दात एकीन हुने देखिएन । आवश्यकताको आधारमा मात्र खरिद गरी खर्च मितव्ययीता गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।	
४९		तलबी प्रतिवेदन: तलबी प्रतिवेदन: निजामति सेवा ऐन, २०४९ को दफा २७(ख) मा स्वास्थ्य सेवा तर्फका कर्मचारीहरुको तवली प्रतिवेदन सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयबाट पारित गरी खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत स्वास्थ्य सेवातर्फको कर्मचारीहरुको २०७७।७८ तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी रु १८२२५९७ खर्च लेखेको छ । जसले गर्दा शिक्षकहरुको तलब एवं ग्रेड भिडान गरी खर्च एकीन गर्न सकिएन ।	
५०		प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम – स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत नौबहिनी गाउँपालिका भित्रका ८ वडाहरुमा पदमार्ग निर्माण, सडक मर्मत तथा नाली निर्माण, गोरेटो बाटो निर्माण, मोटरबाटो स्तरोन्नती, पार्क निर्माण कार्य लगायतका २९ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ४५२ जनालाई रोजगारी उपलब्ध गराई रु.२३३६९०००।०० खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई दैनिक रु.५१७ का दरले १०० दिन रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीर्घकालीन रोजगारी सृजना भएको देखिंदैन ।	
५१		महंगी भत्ता: महंगी भत्ता: रोजगार संयोजकको पदपुर्ति तथा सेवा सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५ को बाँदा नं १८ मा रोजगार संयोजकले स्थानीय सेवाको सरहको पदले पाउने सुरु तलब स्केल बराबरको तलब, स्थानीय भत्ता, पोशाक भत्ता र चाडवाड खर्च पाउने उल्लेख छ । रोजगार संयोजक बिक्रि धिमिरेलाई मासिक रुपमा तबल भुक्तानी गर्दा मापदण्डमा व्यवस्था नभएको महंगी भत्ता समेत भुक्तानी गरेकोले उक्त भत्ता रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.	

			<table> <tr> <th>नाम</th><th>महिना</th><th>महंगी भत्ता रु</th><th>१ % कर कटौती रु</th><th>खुद भुक्तानी रु</th></tr> <tr> <td>बिक्कि घिमिरे</td><td>श्रावण देखि पौषसम्म</td><td>१२०००</td><td>१२०</td><td>११८८०</td></tr> </table>	नाम	महिना	महंगी भत्ता रु	१ % कर कटौती रु	खुद भुक्तानी रु	बिक्कि घिमिरे	श्रावण देखि पौषसम्म	१२०००	१२०	११८८०	
नाम	महिना	महंगी भत्ता रु	१ % कर कटौती रु	खुद भुक्तानी रु										
बिक्कि घिमिरे	श्रावण देखि पौषसम्म	१२०००	१२०	११८८०										
			कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ११८८०।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो ।											
५२			सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण तथा हक हस्तान्तरण: सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण तथा हक हस्तान्तरण: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत संचार र संरक्षण गर्नुपर्दछ ।											
५३			जिन्सी सामान दाखिला: जिन्सी सामान दाखिला: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९५(१) मा कार्यालय प्रमुखले आफ्नो खरिद गरी प्राप्त हुन आएको जिन्सी सामानको विवरण र मूल्य खुलाई सम्पत्ती तथा जिन्सी किताबमा आम्दानी बाँधी लगत अद्यावधिक गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । सामाजिक विकास अधिकृत छैटौँ श्री दामोदर पाण्डेलाई रुग्ण/महिला सहकारीका लागि कार्यालय सामाग्री सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत ६/६ वटा कम्प्युटर र स्वयानर गो.भौ.नं ४८९।२०७८।३।२४ बाट न्यू.विट अडर एण्ड सप्लायर्स, प्यूठानको विल राखी रु.४५००००।०० मा खरिद गरी भुक्तानी दिएको छ । सो सामान लेखापरीक्षणको क्रममा जिन्सी दाखिला गरेको छ । खरिद गरिएको सामान समयमा दाखिला नहुँदा हिनामिना हुने संभावना देखिन्छ । उक्त सामान कुन कुन सहकारीलाई वितरण गर्ने हो सोको निर्णय तथा सहकारीहरूलाई बुझाई हस्तान्तरण गर्ने र बुझिलिईएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने देखिएको छ ।											
५४			होडिङ्गबोर्ड सहितको पोल: होडिङ्गबोर्ड सहितको पोल: २७९।२०७८।३।२३ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी जनचेता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले होडिङ्गबोर्ड पोल सहितको सूचना डिजिटल प्रिन्ट, प्यूठानबाट प्रति होडिङ्गबोर्ड रु.१६७१२.७ का दरले ७ वटा रु.११६९८८।९० मा खरिद गरेको पाइयो । खरिद भएको होडिङ्गबोर्ड मध्ये ३ वटा मात्र गाडिएको र बाँकी ४ वटा जिन्सीमा नै रहेको पाइएको पाइयो । जसले गर्दा कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा नहुनुको साथै कार्यालयलाई अनावश्यक व्ययभार पारेकोले आगामी दिनमा यस्तो कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धित कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाई खर्चमा मितव्ययिता अपनाउने तर्फ गाउँपालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।											

			<table><tr><td>वडा नम्बर</td><td>नाम</td><td>दर</td><td>कुल भुक्तानी</td></tr><tr><td>४</td><td>कला देवी पुन मगर</td><td>१२०००.</td><td>३६०००/-</td></tr><tr><td></td><td>टीकावहादु पुन</td><td>१२०००.</td><td>३६०००/-</td></tr><tr><td></td><td>द्रौपदी देवी पुन</td><td>१२०००.</td><td>३६०००/-</td></tr><tr><td></td><td>पवित्रा देवी वि.क.</td><td>८०००.</td><td>२४०००/-</td></tr><tr><td></td><td>फुलमती सुनार</td><td>८०००.</td><td>२४०००/-</td></tr><tr><td></td><td>लिला कुमारी घर्ती मगर</td><td>८०००.</td><td>२४०००/-</td></tr><tr><td>जम्मा रु</td><td></td><td></td><td>१८००००.</td></tr></table>	वडा नम्बर	नाम	दर	कुल भुक्तानी	४	कला देवी पुन मगर	१२०००.	३६०००/-		टीकावहादु पुन	१२०००.	३६०००/-		द्रौपदी देवी पुन	१२०००.	३६०००/-		पवित्रा देवी वि.क.	८०००.	२४०००/-		फुलमती सुनार	८०००.	२४०००/-		लिला कुमारी घर्ती मगर	८०००.	२४०००/-	जम्मा रु			१८००००.	
वडा नम्बर	नाम	दर	कुल भुक्तानी																																	
४	कला देवी पुन मगर	१२०००.	३६०००/-																																	
	टीकावहादु पुन	१२०००.	३६०००/-																																	
	द्रौपदी देवी पुन	१२०००.	३६०००/-																																	
	पवित्रा देवी वि.क.	८०००.	२४०००/-																																	
	फुलमती सुनार	८०००.	२४०००/-																																	
	लिला कुमारी घर्ती मगर	८०००.	२४०००/-																																	
जम्मा रु			१८००००.																																	
५५		कर कट्टी: कर कट्टी: गो. भौ. नं. ३३६।०७८।३।२५ आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा बमोजिम स्रोतमा कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उद्यम विकास सहजकर्ता दिपा पुन मगरले लघु उद्यम विकास सम्बन्धी कार्यक्रम गरी रु. ५४६१५०।०० पेशकी फछ्यौट गरेकोमा पारिश्रमिक तथा अग्रिम कर कट्टी रु.३९१३३।०० गरेकोमा राजस्व दाखिला रु.३२४००।०० मात्रै गरेकोले कम दाखिला भएको राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु. कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ६७३३।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो																																		
५६		सम्पतीको संरक्षण: सम्पतीको संरक्षण: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा स्वानिय तह तथा दफा ९८ मा जिल्ला सभाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको सम्पतीको रेखदेख,मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले साविकमा गा वि स र अन्तर्गतका वडाको स्वामित्वमा रहेको भवन, जग्गा, सवारी साधन, फर्निचर, विद्युतीय सामान लगायतका सम्पत्तिको मूल्यांकन समेत देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन । विगतका गा वि स हाल गाउँपालिकामा समायोजन भै आएका भौतिक सम्पत्तिहरु गाउँपालिकाको एकीकृत जिन्सी खातामा अभिलेख नराखेकोले यस पालिकाको यथार्थ सम्पत्तीको अवस्था मुल्याङ्कन गर्न सकिएन । कूल मूल्य खुल्नेगरी स्वामित्वमा रहेका सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी सम्पत्ति लेखांकनलाई सुदृढ गर्नुपर्ने देखिएको छ ।																																		

५७		सम्पत्ति हस्तान्तरणः सम्पत्ति हस्तान्तरणः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख गरी, त्यसरी कायम भएका गाउँपालिका वा गाउँपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगतखाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा कार्यपालिकाले वडागतसमेत सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान सामानहरु गाउँपालिकाको मूल जिन्सी खातामा जिम्मेवारी सारेको पाइएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ । वडा, स्वास्थ्य, शिक्षा, सेवा केन्द्र, कार्यपालिका लगायतको सम्पत्तिको एकीकृत अभिलेख तयार गरिनुपर्दछ ।	
५८		धरौटी: धरौटी: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६४(१) मा कार्यालयले धरौटी कोषमा जम्मा गरेको गोश्वारा धरौटी खाता र व्यक्तिगत धरौटी खाता अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ । साथै नियम ६८(घ) मा कसले के वापत धरौटी राखेको हो भन्ने कुरा स्पष्ट नभई बैंकको खातामा रहेको धरौटी रकम कार्यालयले राजस्व खातामा आम्दानी बाँध्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले पेश गरेको धरौटीको नाम नामेसी विवरणमा रु.३४२९६६.०० को कुन कुन व्यक्ति वा संस्थाको खुलाई राख्नु पर्नेमा नाम नामेसी विवरण पेश नभएकोले छानवित गरी नाम नामेसी विवरण पेश गर्ने अन्यथा आवश्यक निर्णय गरी संचित कोष दाखिला गरी धरौटी हिसाब अध्यावधिक गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
५९		आन्तरिक लेखापरीक्षणः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को नियम ७७(२) मा स्थानीय तहले कानून बमोजिम आफ्नो आय र व्ययको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । ऐन अनुसार आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा निम्न छनः	
५९.१		बढी भुक्तानी: ६१।२०७७।८।३० सञ्चार महसूल शीर्षकबाट राष्ट्रिय प्राणमञ्च मासिक पारिश्रमिक रु.१८६००।०० भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु.२५४००।०० भुक्तानी दिएकोले रु.६८००।०० बढी भुक्तानी असूल गर्नुपर्ने रु. कार्यालयको मिति २०७८।७।१२ को प्रतिक्रिया उपर कारवाहि हुँदा यस बुँदामा रहेको रु ६८००।०० मिति २०७८।७।१५ मा फछ्यौट भएकोमा NAMS degitization गर्दा अभिलेख देखिनेसम्म प्रयोजनका लागी यहाँ दर्शाइएको हो ।	
५९.२		भाडा कर: गो. भौ. नं. ४३६।०७८।३।१७ आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा बमोजिम स्रोतमा कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाबाट आँखा उपचार केन्द्रलाई शिविर संचालनको लागि रु.२५००००।०० विनियोजन भएकोमा विभिन्न समयमा प्रयोग गाडी प्रयोग वापत गाडी भाडा रु. ९००००।०० भुक्तानी भएकोमा १० प्रतिशतका दरले रु. ९००० कर कट्टी गर्नुपर्नेमा रु. ५८००।०० मात्रै कट्टी गरेकोले कम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.	३,२००

६०	
----	--

सम्परीक्षण: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फर्स्यौट कार्यालयबाट हुने ब्यबस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले यो बर्ष आ.व २०७७/ ७८ को देहाय अनुसार को रु . १४६९,६०१७/- बेरुजु फर्स्यौट गरी सम्परीक्षणको लागि पेश गरेकोमा सम्परीक्षण भएको छ ।

आ.व.	दफा नं.	बेरुजुको व्यहोरा	रकम	सम्परीक्षणको व्यहोरा	रकम
२०७६/७७	२०	दोहोरो सुविधा भुक्तानी दिएको	१३०००	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंकको भौचर नं DC1706 बाट दाखिला गरेको	१३०००
	२१	दोहोरो सुविधा भुक्तानी दिएको	१०८०००	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंकको भौचर नं DC1706 बाट दाखिला गरेको	१०८०००
	७६	भुक्तानीमा कर कट्टी नगरेको	७२३८	ने.रा.बैंकको भौचर नं.४६०७०५२ बाट दाखिला गरेको	७२३८
	६९	अनुपातिक कट्टी नगरेको	५९६६	ने.रा.बैंकको भौचर नं.३५६४५३९ बाट दाखिला गरेको	६०००
	८०	सिअहेव नेत्र बहादुरको पेशकी बाँकी	४०००००	दैवि प्रकोप राहत वितरण गरी गो.भौ.नं.०१/२०७८/६/२ बाट पेशकी फछ्यौट गरेकको	४०००००
	१२	करारका	२३४००००	२०७८/३/२५ गतेको	२३४००००

	कर्मचारीको तलब भुक्तानी अनियमित देखिएको		गाउँसभाले नियमित गरेको	
२५	वितरणमुखी कार्यक्रम नियमसंगत नदेखिएको	४९२०६७३	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	४९२०६७३
४४	उपभोक्ता समितिबाट गरेको कार्य अनियमित देखिएको		२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	
				५००००००
		५००००००		
४६	सोफै खरिद गरेको अनियमित देखिएको	९२३९५४९	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	९२३९५४९
४८	सार्वजनिक सुनुवाई विनाको कार्य अनियमित देखिएको	९४००००	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	९४००००
४९	स्वीकृत कार्यक्रम	९९७८५७	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित	९९७८५७

	विपरितको खर्च अनियमित देखिएको		गरेको	
६४	सार्वजनिक सुनुवाई विनाको कार्य अनियमित देखिएको	६१५००	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	६१५००
६६	असम्बन्धित खर्च अनुचित देखिएको	४१४६००	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	४१४६००
६७	अन्य कार्यालय खर्च अनियमित देखिएको	५७२६००	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	५७२६००
९१	असम्बन्धित खर्च अनुचित देखिएको	७५०००	२०७८/३/२५ गतेको गाउँसभाले नियमित गरेको	७५०००
५२	<u>गावै मा वि लाई बढी निकासा भएको</u>	<u>५३१८८</u>	<u>गावै मा वि लाई बढी निकासा भएको प्रतिवेदनमा औल्याएको भएपनि बैंक स्टेटमेन्ट भिडान गर्दा बढी निकासा नभएको कागजात पेश</u>	<u>५३१८८</u>
६०	<u>सामान</u>	<u>२५००००</u>	<u>७८ सामान वितरण गरेको</u>	<u>२५००००</u>

		<u>वितरणको भरपाई नपुगेको</u>		<u>भरपाई पेश गरेको</u>	
	<u>८०</u>	<u>हाम्रो स्वर्गद्वारी विकास केन्द्रको पेशकी बाँकी</u>	<u>१४००००</u>	<u>भौचर नं २/२०७८ बाट पेशकी फर्छ्यौट</u>	<u>१४००००</u>
	<u>७०</u>	<u>परामर्शदाताले उपलब्ध गराएको परामर्शको डकुमेन्ट्री दाखिला नभएको</u>	<u>३५७०००</u>	<u>परामर्शदाताले उपलब्ध गराएको परामर्शको डकुमेन्ट्री दाखिला भएको प्रमाण पेश</u>	<u>३५७०००</u>
	<u>१(९)</u>	<u>भाडा कर दाखिला नगरेको</u>	<u>५२५८६०</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न २५१९१७७४ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>५२५८६०</u>
	<u>१(१०)</u>	<u>कन्टीन्जेन्सी मौज्दात रकम</u>	<u>४८५५६०</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न २५१९१८०५ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>४८५५६०</u>
	<u>६५</u>	<u>थानेश्वर भण्डारीलाई बैठम भत्ता भुक्तानी</u>	<u>१२७५</u>	<u>ने.रा.बैंकमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>१२७५</u>
<u>२०७५।</u>	<u>५३.</u>	<u>गावै मा.वि.</u>	<u>७६००</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर नं</u>	<u>७६००</u>

७६

	छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको		००६३२२३८ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	
५३.	दुर्गा मा.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको	३३००	ने.रा.बैंकको भौचर नं ००६३२२३७ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	३३००
५३.	सरीप्रकास आ.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको	७२००	ने.रा.बैंकको भौचर नं ००६३२२३९ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	७२००
५३.	लुप्लुङ्ग मा.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको	१९७००	ने.रा.बैंकको भौचर नं ००६३२२०७ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	१९७००
५३.	कोठीभिर प्रा.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको	४०००	ने.रा.बैंकको भौचर नं ००६३२२३९ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	४०००
५३.	मोतिप्रकाश प्रा.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएको	८००	ने.रा.बैंकको भौचर नं ००६३२२३६ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	८००

५३.	ठकुर प्रा.वि. छात्रवृत्ति रकम बढी निकास भएको	२४४००	ने.रा.बैंकको भौचर न १६१२००२ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	२४४००
३३.	टंक पुनलाई प्रशिक्षण भत्ता बढी भुक्तानी गरेको	१०००	ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५४ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	१०००
३३.	थानेश्वर भण्डारीलाई प्रशिक्षण भत्ता बढी भुक्तानी गरेको	२५००	ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५६ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	२५००
३३.	कृष्ण के सीलाई प्रशिक्षण भत्ता बढी भुक्तानी गरेको	१०००	ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५७ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	१०००
३३.	मनिस सुनारलाई प्रशिक्षण भत्ता भुक्तानी गरेको	१०००	ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५८ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	१०००
४९.	थानेश्वर भण्डारीलाई	४०८०	ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५६ बाट	४०८०

		<u>बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>		<u>दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	
	४९.	<u>टंक पुललाई बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>	५१०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५४ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	५१०
	४९.	<u>पुष्पराज थापालाई बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>	५१०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५९ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	५१०
	४९.	<u>मेघराज बोहरालाई बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>	५१०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५६० बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	५१०
	४९.	<u>पर्वत के सीलाई बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>	५१०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५४ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	५१०
	४९.	<u>विष्णु थापालाई बैठक भत्ता बढी भुक्तानी गरेको</u>	५१०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२९५५५ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	५१०
	५५	<u>राम बहादुर के सीलाई परीक्षा संचालन खर्च</u>	२६९०	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३६६०३३३ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	२६९०

	<u>बढी भुक्तानी गरेको</u>			
<u>७१</u>	<u>माक्रे मन्दिरको कार्यस्मपन्न भन्दा बढी भुक्तानी गरेको</u>	<u>८०००</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न ३३२८१७७ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>८०००</u>
<u>६८</u>	<u>तिम्लेखोला भो.पू. निर्माण उ.स. लाई बढी भुक्तानी गरेको</u>	<u>२३८१५</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न १८८८२०९ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>२३८१५</u>
<u>६८</u>	<u>दाङ्ग कुनाघाट भो.पु. निर्माण उ.स.लाई बढी निकासा गरेको</u>	<u>६३९६</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न १८८८२१० बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>६३९६</u>
<u>४४</u>	<u>वडा नं १ को घटी रकम फिर्ता गरेको</u>	<u>१४८००</u>	<u>ने.रा.बैंकको भौचर न २५४२३३५७ बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश</u>	<u>१४८००</u>
<u>५८</u>	<u>३९ वटा विद्यालयहरुलाई पोशाक भत्ता भुक्तानी गरेको</u>	<u>३०००००</u>	<u>३९ विद्यालयहरुलाई भुक्तानी भएको पोशाक वापतको रकम नेपाल बैंकको ३९ वटा भौचरबाट गा.पा. संचित</u>	<u>३०००००</u>

			कोषमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश	
५२	बढी निकास भएको रकम	२९६००	ने.रा.बैंकको भौचर न ३५६४५४० बाट दाखिला गरेको प्रमाण पेश	२९६००
६५	सामानको जिन्सी दाखिला नगरेको	२६२९००	आयुर्वेद शाखामा सामान दाखिला गरेको प्रमाण पेश गरेको	२६२९००
६३	औषधि मौज्यातको आम्दानी नबाँधेको	३६१३५	औषधि मौज्दात रहेकोमा २०७६।७७ मा अ.ल्या.गरी आम्दानी बाँधेको	३६१३५
६२	न्यानो भोलाको आम्दानी नबाँधेको	६९९६०	न्यानो भोला मौज्दात रहेकोमा २०७६।७७ मा अ.ल्या.गरी आम्दानी बाँधेको	६९९६०
६१	औषधि मौज्यातको आम्दानी नबाँधेको	१६६५९१६	औषधि मौज्दात रहेकोमा २०७६।७७ मा अ.ल्या.गरी आम्दानी बाँधेको	१६६५९१६
६९	विद्यालयलाई वितरण गर्ने सामान	४८००००	गा.पा. बाट हस्तान्तरण गरेको सामन विद्यालयमा	४८००००

	मौज्दातमा रहेको	जिन्सी आम्दानी बाँधेको प्रमाण पेश
जम्माजम्मा	१९४८८२४२	१९४८८२४२

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फर्स्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छः

गत वर्षको बेरुजु रकम रु (A)	यो वर्ष फछ्यौट (B)	बाँकी (C=A- B)
५२५२४०००.	१९४८८२४२। ००	३३०३५७५८। ००

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति: गाँउपालीकाको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्मको फर्स्यौट गर्न बाँकी बेरुजु स्थिति देहाय अनुसार रहेको छः

गत वर्षसम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी रु (C)	यो वर्षको सं.पं. बाट कायम बेरुजु (D)	यो वर्षको कायम बेरुजु (E)	बाँकी (F=C+D+E)
३३०३५७५८।००	0	१६७४००२।००	३४७०९७६०